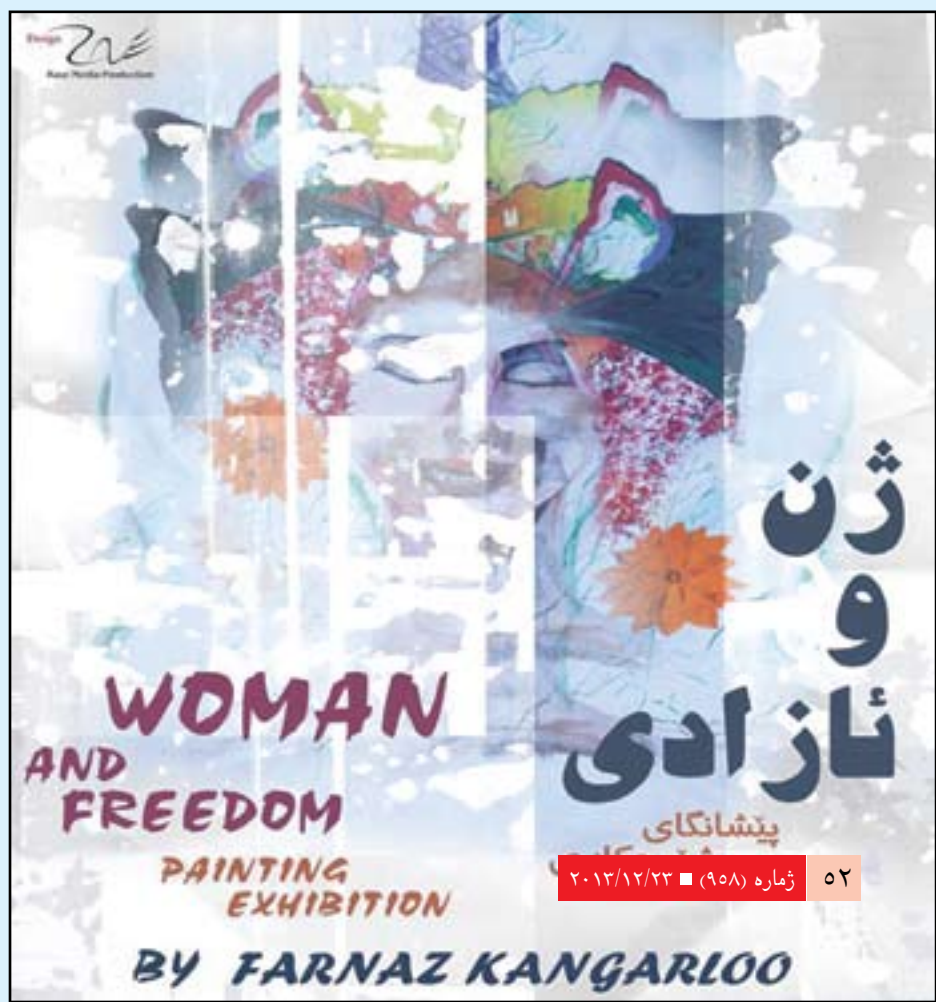

فهرناز کانگارلو:
**فیمینست
 نیم، به لام
 به تابلوکانم
 داوای نازادی
 نافرته دهکهم**

□ ژن و نازادی ناوی نمو پیشانگایه بسو که خانمه هونرمهندی شیوه کار فهرناز کانگارلو له ههولیز سازی کرد و چهندین تابلوی نمایش کرد که گزارشت بوو له ژبانی نافرتهی کورد و گهیشتنی به مافهکانی، خاتوو فهرناز پیشتر پیشانگایه کی تری به ناوی (ژن ژبان) له ههولیز کردبووه، بوو نهم مهدهسته بهم شیویه وهلامی چهند پرسپارتیکی گولانی دایهوه.

سارا نه همه دیان:

میوزیکی کوردی رهسه نترین میوزیکی ئیرانه

سارا ئەحمەدیان
 یەکیکە لە دەف
 ژەنە سەرکەوتوو و
 ناسراوەکانی رۆژەهلانی
 کوردستان، لە شاری
 کرمانشا هاتۆتە دنیا و هەر
 لەوێش دەستی بە ژەنی
 دەف کردوو و بەردەوام بوو
 و لە گەڵ چەند تیپی هونەری
 جیا جیا کاری کردوو و لە گەڵ
 گروپی بیسارانێ سەردانی
 باشووری کوردستانی کردوو و لە
 کۆنسیرتەکانی گروپی ناوبراودا بە
 ژەنی چەند نامیرێکی مۆسیقی بەشدار
 بوو، لە دەرفەتێکدا چەند پرسیارێکمان ئاراستە
 کرد، ئەویش بەم شیۆیە وەلامی داینەوه.

* سەرھای

دەستپێکردنی کاری

هونەریت چۆن و کەی بوو؟

- من لە تەمەنی ۱۲ سالییەوه

دەستم بە ژەنی دەف کردوو، دواي

ئەوه لەسەر چەند نامیرێ دیکەش کارم

کردوو، بەلام پسیۆری خۆم ژەنی دەف.

* ئەگەر سەیری رۆژەهلان و بە شەکانی

دیکە کوردستان بکەین موزیک لە کام بەش زیاتر

پێشکەوتوو؟

- کوردستان بە گشتی پێشینهیەکی میژوویی زۆر کۆنی

هەیه و خاوەنی پێشینهی دەستییه که هەلگیراو و پارێزراون،

فەرھەنگ و مۆسیقای سوننەتی لە کوردستان بە شیوازی جیا جیا

پێشکەوتنی بەرچاوی بەخۆیەوه لە هەموو رۆویەکەوه لەو بوارە دەبینین

مۆسیقا و مەقامی رەسەنی کوردی سەنگی خۆی هەیه، لە هەمان کاتدا

ئەم مۆسیقایە که رۆژ دواي رۆژ لە پێشکەوتن دایە قابیلی ئەویە سوودی

لێ وەرگیریت و پەرهی زیاتری پێ بدریت.

* لە ئێران مۆسیقای سوننەتی رواجی هەیه ئێره چۆن سوودتان لە

مۇسقىي ئىرانى ۋەرگرتوۋە؟

- ئىستا لە ئىران مۇسقىي جۇراوجۇرەكان رواج و جەماوهرى زۇريان ھەيە، بەلام مۇسقىي رەسەنى ئىرانى تا ئىستاش ئەو مۇسقىي سوننەتتەيەيە كە ئوستاد و ھونەرمەندى گەوردى ھەولى پىشخستى دەدەن لە پال ئەو مۇسقىي جىھانىيەنى كە باسەم كەردن و ھىچ كاتىك رەسەنايەتى خۇيان فەرامۇش ناكەن و بە زىندووى دەھىلنەو، منىش تا ئىستا سوود لە مۇسقىي سوننەتى ۋەرگرتوۋە و پەيوەندىيەكى بەھىزەم لە گەلى ھەيە، چونكە ھەر لە مىندالىيەوە ئاشناى بووم.

* ھەست دەكەن ھىچ نىك بووتىك لە ئىران مۇسقىي كوردى و ئىرانى ھەيە؟

- مۇسقىي كوردى رەسەنتىن و فراوانترىن مۇسقىي لۇكالى بوو لە ئىران، پىوانى كوردستان مۇسقىي و گۇرانى زىندو و جىاوازيان بۇ ئافرىتانى كوردى وتوۋە بەتايەتى لەو ئاھەنگ و مەراسىمانەنى كە ساز كراو، لە بوارى سۇفىگەرى و تەننەت لە مەراسىمى پەرسەكانىشدا سوود لە مۇسقىي ۋەرگىراو، دەتوانىن بلىين مۇسقىي ناوچە جىاجىكانى كوردستان بناغەيان زۇر لە يەكتىيەوۋە نىك، بۇ نمونە دەيىن مۇسقىي كوردستانى عىراق و زۇر لە پارچەكانى دىكە يەك رىشەمانە، ھەيە، لە ھەمان كاتدا مەقاماتى كوردى جۇراوجۇرى ھەيە ۋەك بەيات، سىياجەمانە، ھورە، ئەگەرچى زۇر جار دەيىن بە گشتى مۇسقىي كوردى دەخىتە ژۇر كارىگەرى مۇسقىي سوننەتى ئىرانىيەو، مۇسقىي و مەقامى كوردى لە دەورويە و لە ناوخۇ كوردستان بە جىوازيان پارژورا بوو، سەسەنتەرەپراى ئەمەش مۇسقىي كوردى يەكەنكە لە رەسەنتىن مۇسقىيكانى ئىران كە گۇزارشتى لە سەردەم و روودا و مېژووى كوردى كوردو و ئەم رەسەنايەتتەيەش لە نىو فۇلكۇرى كوردى پاراستوۋە، بەپى زانبارىيەكانى من مۇسقىي ئىرانى ۷ دەستگا پىكھاتوۋە كە ناونىشان و بابەتى ئەم دەستگاىە مەرج و شىوازەكانى لە ناوازي (قەتارى) كوردى ۋەرگىراو كە ئىمە بە دەستگاى ژىدار ناويان دەيىن، مامۇستاي مەزەن مەمەدى ماملەج تولىنى ئاواز بۇ ھەيرانى كوردى دابىت و تىكەل بەم دەستگاىانەنى بىكات، بۇيە دەتوانم بلىم ھەستىكى ھاوېشى مۇسقىي لە ئىران مۇسقىي سوننەتى كوردى و ئىرانى ھەيە و ھەستى پىدەكرىت.

* ئىستا خەلك زىاتر رووى لە گۇرانى خىزايە، چۇن بتوانىن گۇرانى رەسەنى كوردى زىندو بىكەنەو لە زەنى تاكى كورد؟

- ئىستا جۇرەھا مۇسقىي لە كوردستان بوونىان ھەيە و ئەم جۇرە مۇسقىيانەش ھەوادار و جەماوهرى تايەتى خۇى ھەيە، ئەگەر بە وردى لەم دىاردەيە پروانىن و بەراوردى بىكەن لە گەل مۇسقىي كوردى رەنگە بگەينە ئەو راستىيەكى دەور نىيە مەترسى لەسەر مۇسقىي كوردى درووست بىكات، نابى ئەوئەشمان لە بىر نەجىت سەرەپراى ئەمە ئىمە خاۋەن چەندىن ئوستادى پايە بەزىن لە بوارى مۇسقىي و گۇرانى كە بەرھەمەكانىيان بە زىندووى و رەسەنايەتى دەمىننەتوۋە ۋەك عەلى مەردان، ھەسەن زىرەك و چەندانى دىكە، بەپراى من ئەگەر بتوانىن گەنجانى ئەمرو

بە بەرھەمى ئەم ھونەرمەندانە ئاشنا بىكەن و مەقامە كۆنەكان زىندو بىكەنەو بەشىۋىيەك زانستى و درووستى، ئەوا دەتوانىن مۇسقىي كوردى چەندىن جار لەوئى ئىستا ھەيە پىشى بخەين، ھەروھە مۇسقىي كوردى كە ئىستا پەرت و بلاۋە كۆ بىكەنەو و زىندو پىتەوۋە لە زەنى تاكى كورد و ئەو رەسەنايەتتەيەكى ھەيەتى بۇ بگەرىنەنەو.

* لە باشورى كوردستان (كوردستانى عىراق) ھونەرى كوردى لە بەرھەمەكانىيان ئايا پىتوۋە ئەو پىشكەوتنە ۋەك پىوست بوو؟

سىنگومان ئەوئى ھەستى پىدەكرىت لە باشورى كوردستان ھونەرى كوردى لە پىشكەوتنە چوونى بەرھەمەكانىيان، ئەمەش بۇ چالاكى ھونەرى بەردووم و درژەپىدان بە كارى ھونەرى دەگەر پىتەو، لە ھەمان كاتدا كار كەردى بەردووم و ھەولۇدان بۇ سوود ۋەرگرتن لەوئى ئىستا لەبەر دەستدەيە، ئەمانەش ئەگەرى بە زىندو ھىشتەوئى مۇسقىي كوردى زىاتر كەردوۋە.

* بوونى ئافرىت لە ھونەرى كوردى چۇن دەيىن بەتايەتى لە بوارى مۇسقىي سونەتى؟

-ئىستا بوونى ئافرىت لە گۇرەپانى ھونەرى كوردى باشتر بوو، بەلام ئىستا و لە چەند دەيە رابردوودا و لەبەر گىرت و كىشەى ناوخۇى و گىرتى خىزانى و كۆمەلەيتى، ھەست دەكرى بوونى ئافرىتان لە بوارى مۇسقىي و گۇرانى كوردى ۋەك پىوست نىيە، سەرەپراى ئەمە ئىستا بەشىك لە خانمە ھونەرمەندان چالاكى ھونەرى زۇريان ھەيە و بوونەتە بەشىك لەو پىشكەوتنە ھونەرى كوردى بەخۇيەوۋە بىنيوۋە ئىمە چاۋەرى ئەوئى كە زىاتر لەوئى ئىستا ھەيە ئافرىتان بىنە مەيدانەو و كارى خۇيان بىكەن و لە سنووردارىيە ئىستا ھەيە دەربازيان بىت، بەتايەتى ئەم ئافرىتانەنى لە ئىران كە تىوانى ھونەرىيان زۇرە بتوان تىواناكانىيان دەرىخەن.

* ئايا تىكەلا بوون و نىك بوون لە ھونەرى عەربى و فارسى زىانى بە ھونەرى كوردى نەگەيدەنەو؟

-لە بارى پىۋەندى ئىران مۇسقىي كوردى و عەربى دەتوانم بلىم ئەم ھەستەى لە مۇسقىي كوردى ھەيە ناكى بە يەكجارى جىايان بىكەنەو و دوور نىيە بە ھۇى تىكەلاۋى و نىزىكى جوگرافىي لە يەكتىيەوۋە جۇرنىك كارىگەرىيان لەسەر يەكتى ھەيەت، لە ھەمان كاتدا تىوانىن بلىين زۇر لە يەكتى نىكە يان ھاوشىۋىيەكى يەكتە ئەوئى زۇر گىرنگە ئەوئى كە ھەر مۇسقىي و ھونەرنىك تايەتمەندىتى خۇى ھەيە.

حەلیمە بولند پەییوەندییەکی ناشکرا دەکات

زەینەب چی بەسەر هاتوو؟

ئەگەرچی خانمە ئەکتەری تورکی میرفی بۆلگۆز رۆلئیکی جوان و سەرکوتووی لە زنجیرە درامای (حەرم السلطان) دا هەبوو و بە هۆی ئەو رۆلە سەرکوتووی جەماوەرئیکی زۆری لە وڵاتانەدا پەیدا کردوو کە زنجیرەکی تێدا نمایش کرا، هەروەها لە تورکیاش، بەلام کۆمپانیای بەرھەمھێنەری زنجیرەکی میرفی لە هەندێک هەلسۆکوتەکانی ناگادار کردوو و هۆشدارێ دای ئەگەر وازیان لێ نەهێنیت ئەو رۆلە پێی سپێردراوە دیدات بە کەسێکی دیکە. کۆمپانیای Tims Production میرفی ناگادار کردوو ئەگەر لە بانە شەوان دوور نەکوتوو ئەوا دوور نییە ئەو رۆلە پێی سپێردراوە لێی بێسەرئۆتوو ئەگەر واز لەو رفتاروانە نەهێنیت، چونکە بە پێی کۆمپانیای ناویرا: میرفی شەوانە بە شێوێکی بەردوام لە یانەکانی شەوان دەبێت ئەمەش کاریگەری دەکات سەر ناواینگی خۆی و دواتریش رنگە کار بکاتە سەر ناستی جەماوەری زنجیرەکی و لە کۆتاییشدا کۆمپانیای ناواینگ لە دەست دەدات و لەرووی ماددیشموه زانی گەورە بەر دەکووت، چونکە ئێستا ئەو دەرچوونە دەرەوی بوونە باسی زۆریە دەرگاکی راگیانندی تورکیا.

شایەنی باسە بریار واپوو میرفی رۆلی سولتانە نوربانو ببینیت لە بەشی چوارەمی زنجیرەکی.

ماوەیەکی بەر لە ئێستا چەند وێنەییەکی خانمە راگیانندیکاری بەناواینگی کورتی حەلیمە بولند لە گەڵ سەرۆکی پیشووی لیسیا موعەمەر قەزافی بۆلاوکرایوو، دواي بۆلاو کردوو وێنەکانیش چەند قەسەقەسەلۆک دەربارە دیدارەکیان لە میدیاکان بۆلاوکرایوو و تۆمەتی جیا جیا خرایە پال حەلیمە.

هەندێک لە میدیاکان بۆلاویان کردوو کە حەلیمە مندالئیکی لە قەزافی هەیه و تاقمێک زێر و ئەلماسی پیشکەش کردوو و چەندین تۆمەتی دیکە لەو بابەتە، بەلام حەلیمە لە میانە بەرنامەییەکی کەنالی ناسمانی دویە هەموو نەهێنەکانی درکانس و رەتی کردوو کە ئەم تۆمەتانە بە هیچ شێوێکی راست بن و بە دوور لە راستی لە قەلەمی

دان و بە هێرشێکی ناحەزانی خۆی زانی و وتی: جارێکیان قەزافی کۆمەلێک ئەلماسی پیشکەش کردم

و ئەک رۆلئینانێک بۆ بەدەستھێنانی نازناوی باشترین بێژەری عەرەبی کە نرخیان دەگەشتە نزیک

یەک ملیۆن دۆلار و بە شێوێکی رەسمی لە

وێزارەتی رۆشنییری پیشکەشی کردم، جا نازانم

هەر کەسێک لە گەڵ هەر سەرۆکێک وێنە بگرت

دەبێ بەم شێوێکی باسی بکەن یان مەرحە وێنە گرتن لە

بەرنامە وەرگرتنی پارە و پەییوەندی نەهێنی بیت، ئەگەر

ئەمە راست بیت واتە هەموو هونەرمەند و راگیانندیکارەکانی

دیکە پەییوەندیان لە گەڵ کەسایەتیە سیاسییەکاندا هەیه.

حەلیمە لە میانە بەرنامەکییدا ئەوێ رەت کردوو کە هەولێ

دایست جوانیی خۆی بەکاربھێنیت بۆ گەیشتن بە چەند

مەبەستیکی تایبەت و راکیشانی سەرنجی پیاوان بەو نازەکی کە

لە بەرنامەکانیدا دەیکات و وتی: من هەمیشە بە گەشینییوو

لە ژبان دەروانم و ئەگەر گەرفتیکیشەم هەبیت حەز ناکەم بینەر

هەستی پێ بکات، من بە سروشت وام حەز دەکەم لە کاتی پیشکەش

کردنی بەرنامە بینەر بە تەواوی ناگای لە بەرنامەکەم بیت و سەرنجی

بۆ بەرنامەکە رابکێشم، نەک بۆخۆم.

له دووبە پیاوسەیهکی سکارلیت بە ە دەفتەرە

له مەزادێکی خێرخوازی
ناشکراڤا که له تاویری
خەلیفە له دووبە
ساز کرا یەکیک
له عاشقەکانی
ئەستێرە سینەمایی
سکارلیت جۆهانسۆن
بە ٥٥٠٠٠ دۆلاری
ئەمریکی دا تەنیا بۆ ئەوی
دەرفەتی پێ بەدرت پیاوسەیهکی
له گەڵدا بکات لەسەر فەرشیکی سوور که
تایبەت بۆ دانراووبو لەکاتی بەخێرەتانی
له دووبە.
له چوارچێرە چالاکیەکانی
فیستیڤالی دووبە بۆ سینەمای جیهانی
(DIFF)، ئاژانسێ ئۆکسفایسی
جیهانی له ئۆتێلی ئەرمانی که دەکەوتتە
ناو تاویری خەلیفە ژمارەیک ئەستێرە
سینەمایی جیهانی بانگهێشت کردبوو
بۆ تاهەنگیکی خێرخوازی تایبەت،
دەرلەمەندێکی عەرەب له مەزادێکدا
بە ٥٥٠٠٠ دۆلاری پیشکەش کرد له
بەرانبەر پیاوسەیه که گەڵ سکارلیت که
بالیۆزی ئاژانسێ ئۆکسفایسە خۆشحالی
خۆی دەرپەری و رتی: زۆر دلخۆشم
بەوی که ئەم دیارییە جوانە پیشکەش
بە مەزادەکه بکەم و هیوادارم ئۆکسفایم
بتوانێت زۆرتەین بڕە پارە کۆ بکاتەرە
بۆ پەرپێدانی کارەکانیان له ئەهێشتنی
هەژاری له سەرئاسەری جیهان، من
سەرپەرۆم که بەشداری له کاری ئەم
رێکخراوەدا دەکەم که مەنیان وەک بالیۆز
هەلبژاردوو.

ماگی: دایکم سەرچاوهی ئیلھام و سەرکەوتنمە

کچە ئەکتەری سینەمایی ئەمریکی ماگی گریسی، دایکی
خۆی بە نمونە یە فیداکاری و بەخشندەیی وەسف دەکات و
سەرکەوتن و بەردەوامی له کاری هونەری بۆ هاوکاری و
یارمەتیدانی ئەو دگەرئێتەرە، چونکه له ناخۆشترین
ساتەکانی ژیایدا هانیادارە بەردەوام بێت له خۆبندن
و له هەمان کاتدا کاری کردوو بۆ سەرکەوتنی
کچەکە وەک ئەکتەرێک.

ماگی پالەوانی زنجیرە (لوست) له
باری ژیانی تایبەتی خۆی له دیسانەیهکی
رۆژنامەوانیدا ئامازای بۆ ئەو کرد که له
دوای جیاپووسەوی دایک و باوکی ناچار بوو
نۆهایۆ جیەپلێت و روو له لۆس ئەنجلۆس بکەن،
هەرۆها له قۆناغی ناوئەسە واز له خۆبندن
بەهێنیت، چونکه دووچاری گەرفتیکی نابوویدی
گەورە بووسەو، بەلام دایکی هانیادا له لۆس
ئەنجلۆس بە دوای حەزەکانی خۆیدا بێت و
یارمەتیدا له باری هونەری بەردەوام بێت.

ماگی دەرپەری دایکی دەلیت: دایکم

سەرچاوهی ئیلھامە بۆ من و بە نمونە یە بەرزێ خۆم
و نزیکتەین و نازنەتەین هاوڕێی ژیانی خۆمی دەزانم،
هەرۆها خۆم زۆر بە بەختەر دەزانم که دایکیکی
بەم شێویم هەیه، دایکم، لەبەر ئەوی دایکم بەریتانییە
منیش ئێستا خۆشەویستییەکی بچ سنوورم بۆ ئەو ولاتە
هەیه و حەز دەکەم زۆری کاتەکانم لەوی بەسەر بەرم
ئەمەش هەمووی بۆ خۆشەویستیی
دایکم دەگەڵێتەرە.

